

Nr 245

Av herr **Munktell m. fl.**, om beredande av arbetsmöjligheter för tidigare straffade personer m. m.

Ett viktigt led i strävandena att till normalt samhällsliv återanpassa personer, som avtjänat straff, villkorligt dömda, ungdomar, som varit intagna på ungdomsvårdshem, samt över huvud taget personer, som varit föremål för olika former av anstaltsvård, är att bereda dem arbetsmöjligheter. Svårigheterna att få anställning för dessa människor är emellertid tyvärr påtagliga. Många arbetsgivare reagerar nämligen instinktivt mot personer, som exempelvis varit inskrivna vid en ungdomsvårdsskola eller som tidigare varit straffade för brott. De är rädda att bli bestulna, för att få en dålig arbetskraft o. s. v.

Myndigheterna har på detta område på olika sätt propagerat för att det enskilda näringslivet och de privata arbetsgivarna i större utsträckning än för närvarande skall visa sig förstående för strävandena att genom anställning underlätta för dessa människor att inpassa sig i arbetslivet. Så t. ex. söker ofta skyddskonsulenter, länsnykterhetsombudsmän och andra statliga och kommunala befattningshavare, vilka har direkt kontakt med människor, som varit föremål för olika former av samhällsingripanden, att stimulera privata arbetsgivare att ta dessa människor i sin tjänst. Många har också hörsammat önskemålen härom och resultaten visar ofta, att det ifrågasvarande klientelet i stor utsträckning blir en fullgod arbetskraft.

Som arbetsgivare föregår emellertid stat och kommun med dåligt föredöme genom att visa en viss ovillighet när det gäller anställning av personer, som varit straffade eller intagna å ungdomsvårdsanstalt, alkoholistanstalt etc. Logiken i detta förfaringsätt är svår att inse. Godkänner man de nuvarande, av statsmakterna fastställda vård- och behandlingsformerna, bör man också i konsekvens därmed bereda denna kategori medborgare ordentliga möjligheter att få anställning i samhällets tjänst. Att överlåta åt det enskilda näringslivet och de privata arbetsgivarna att sörja för omhändertagandet av frigivna ger i annat fall intryck av en samhällelig dubbelmoral. När fråga därför uppkommer om anställning i statstjänst av person, som varit straffad, bör icke det begångna brottet, för vilket personen för övrigt avtjänat kanske långvarigt frihetsstraff, i och för sig påverka bedömningen av hans lämplighet som tjänsteman eller arbetare.

Ett ytterligare skäl för att staten som arbetsgivare i större utsträckning än tidigare bör kunna engagera sig för denna form av eftervård är, att sam-

hället numera med sin vittomfattande och differentierade verksamhet har goda möjligheter att bereda här omnämnda personer ur individuell synpunkt lämpligt arbete.

På grund av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte uttala, att Kungl. Maj:t, då fråga uppkommer om statsanställning av tidigare straffade eller från ungdomsanstalt, alkoholistanstalt etc. utskrivna personer, måtte, i överensstämmelse med till det enskilda näringslivet framförda önskemål, beakta betydelsen av att denna kategori människor beredes arbetsmöjligheter.

Stockholm den 26 januari 1955

Henrik Munktell

Walter Edström

Nils G. Fröding

Birger Gezelius